This document was translated from English by machine and may contain mistakes. The English original is at https://www.novaracg.com/2026/04/28/sign-language-ai-is-moving-faster-than-its-guardrails/.

İşaret Dili Yapay Zekası, Koruyucu Önlemlerinden Daha Hızlı İlerliyor

Heather Grizzle · April 28, 2026

Sign language AI is entering legal and medical settings before classification, cost transparency and accuracy benchmarks exist. A governance read on SLxAI 2026.

İçindekiler

1. Özet
2. Pazar, Tanımlarından Daha Hızlı İlerliyor
3. Maliyet Sinyalleri Zaten Uyumsuz
4. Bu Bir Teknoloji Sorunu Değil. Bir Sorumluluk (Liability) Sorunudur
5. Yönetişim Boşluğu Artık Görünür
6. Bu Durum İş Liderleri İçin Neden Önemli
7. Yakın Vadeli Gerçeklik: Hibrit Sistemler Hâkim Olacak
8. Yönetişim Şu Anda Nasıl Görünmeli
9. NCG Konumu
10. Pazarı Tanımlayacak Boşluk

Özet

The rapid emergence of AI-driven sign language systems, highlighted at the SLxAI Summit 2026, reflects a market accelerating faster than the governance structures designed to evaluate, classify, and control it. The issue is not whether AI can generate or interpret signed communication. The issue is that these systems are entering a legally sensitive, culturally anchored communication domain before foundational guardrails such as standardized system classification, cost transparency, accuracy benchmarking, and accountability frameworks have stabilized or been operationalized at the point of procurement. Current offerings are frequently grouped under broad

labels such as "AI avatars" despite representing materially different technical architectures with distinct risk profiles, creating immediate challenges for due diligence and vendor comparison. At the same time, early governance efforts, including emerging risk and evaluation frameworks, remain fragmented and inconsistently adopted across vendors, institutions, and buyers. This misalignment introduces measurable exposure across compliance obligations, reputational integrity, and operational reliability, particularly in environments where communication accuracy carries legal or safety consequences. Organizations engaging with these systems are therefore not evaluating mature accessibility infrastructure, but rather participating in an active standard-setting phase where adoption decisions can shape, or outpace, the guardrails that are still being built.

Pazar, Tanımlarından Daha Hızlı İlerliyor

At the SLxAI Summit 2026, vendors presented a series of polished demonstrations under a shared label: "AI signing avatars." The repetition of that term created the impression of a defined category. In practice, no such standard exists.

Bu etiket altında sunulanlar, temelde birbirinden farklı teknik sistemlerden oluşuyordu. Bazı platformlar, metin veya ses girdilerinden sentetik olarak işaret dili çıktısı üretiyordu. Diğerleri, dijital bir figürü canlandırmak için hareket yakalama veya insan kontrollü girdiye dayanıyordu. Başka sistemler mevcut videoyu işaretli çıktıya dönüştürürken, bazıları tamamen animasyonlu 3D karakter iş akışları kullanıyordu. Her yaklaşım, dilin nasıl temsil edildiği, zamanlamanın nasıl ele alındığı ve gerçek koşullar altında doğruluğun nasıl üretildiği veya bozulduğu konusunda kendine özgü varsayımlar taşımaktadır.

Bu farklılıklar yüzeysel değildir. Bir sistemin kontrollü bir demo ortamından çıkıp gerçek bir iletişim ortamına girdiğinde nasıl performans göstereceğini doğrudan etkilerler. Sunumda akıcı görünen bir sistem, dilsel kesinlik konusunda zorlanabilir. Görsel olarak tutarlı bir çıktı üreten bir sistem, sınırlı veya temsil gücü düşük eğitim verilerine dayanıyor olabilir. İşaretli iletişimde kritik önem taşıyan zamanlama, mimariye bağlı olarak önemli ölçüde değişebilir. Sistemler tek bir terim altında gruplandırıldığında bu değişkenler tutarlı bir şekilde açıklanmamakta veya birbirinden ayrıştırılmamaktadır.

This becomes consequential at the point of evaluation. When buyers encounter multiple vendors presenting "AI signing avatars," the expectation is that they are

comparing variations of the same solution class. In reality, they are often comparing systems with different capabilities, limitations, and risk profiles. Without clear classification, evaluation criteria become unstable. Accuracy cannot be assessed against a consistent standard, performance cannot be benchmarked meaningfully, and vendor comparisons lose analytical validity.

Sonuç yalnızca bir kafa karışıklığı değildir. Sunulanla değerlendirilen arasında yapısal bir boşluktur. Tedarik kararları, sistem davranışına dair sağlam bir anlayışa değil, demo kalitesi, algılanan akıcılık veya fiyatlandırma sinyalleri gibi yüzeysel göstergelere dayanmaya başlar. İletişimin hukuki, tıbbi ve operasyonel sonuçlar doğurduğu bir alanda bu boşluk, anında bir risk yaratır.

Sonuç yalnızca bir kafa karışıklığı değildir. Sunulanla değerlendirilen arasında yapısal bir boşluktur.

This is how the "faster than guardrails" dynamic manifests. The market has advanced to the point where systems can be demonstrated, marketed, and positioned as deployable solutions. The underlying definitions required to evaluate those systems in a consistent and defensible way have not matured at the same pace. Until classification stabilizes, every downstream control: accuracy validation, cost comparison, and compliance review rests on an incomplete foundation.

Bu boşluktan kaynaklanan temel risk koşulları:

- Birden fazla sistem mimarisi, tek ve tanımsız bir kategori altında sunulmaktadır
- Değerlendirme kriterleri, sistem tasarımındaki farklılıklar dikkate alınmadan uygulanmaktadır
- Tedarikçi karşılaştırmaları, teknik olarak birbiriyle uyumsuz çözümler arasında yapılmaktadır
- Performans varsayımları, doğrulanmış kıyaslamalar yerine gösterimlerden türetilmektedir
- Tedarik kararları, durum tespitine dayanak oluşturacak istikrarlı tanımlar olmadan alınmaktadır

Maliyet Sinyalleri Zaten Uyumsuz

SLxAI Summit 2026'da fiyatlandırma, yapılandırılmış bir sinyal olarak değil, parça parça ortaya çıktı. Kamuya açık olarak paylaşılan en az bir örnekte, AI avatarı kullanımı saatte binlerce dolar olarak fiyatlandırıldı. Bu durum, tipik insan tercüman maliyet aralıklarının çok üzerinde bir rakama işaret etmekte ve AI'nın maliyet verimliliği getirdiği yönündeki temel varsayımı derhal sarsmaktadır.

Bu yalnızca erken dönem fiyatlandırma dalgalanmasından ibaret değildir. Değerin nasıl tanımlandığı, ölçüldüğü veya karşılaştırıldığı konusunda henüz ortak bir çerçeve oluşturamamış bir pazarı yansıtmaktadır. Bazı sistemler işlem gücü yoğunluğuna göre fiyatlandırılmaktadır. Diğerleri çıktı süresine, lisanslama yapılarına veya paket platform erişimine göre fiyatlandırılmaktadır. Bu modeller birbiriyle uyumlu değildir ve alıcıların maliyetleri tedarikçiler arasında standartlaştırmasına izin verecek şekilde tutarlı biçimde açıklanmamaktadır.

Sonuç olarak fiyatlandırma, bir karar aracı olma işlevini yitirmektedir. Karşılaştırılabilir bir ölçüt olarak işlev görmek yerine, bağlam olmadan yorumlanması gereken bir başka değişkene dönüşmektedir. Daha yüksek bir fiyat, daha büyük teknik karmaşıklığı yansıtabilir veya optimize edilmemiş bir modeli gösterebilir. Daha düşük bir fiyat verimliliğe işaret edebilir ya da azaltılmış doğruluğu, sınırlı eğitim verisini veya kısıtlı kullanım senaryolarını işaret edebilir. Standartlaşma olmadan, maliyet güvenilir biçimde performansla ilişkilendirilemez.

Bu durum eş zamanlı iki çarpıklık yaratır. Birincisi, belirli uygulamalarda erken sinyaller tam tersini gösterse bile, AI'nın doğası gereği maliyeti düşürdüğü varsayımının sürmesidir. İkincisi, fiyatlandırma yapılarının karşılaştırılabilir çıktılara veya hizmet düzeylerine net biçimde karşılık gelmemesi nedeniyle anlamlı bir tedarikçi karşılaştırması yapılamamasıdır.

Bu sistemleri değerlendirmeye çalışan kuruluşlar için bu boşluk anında kendini gösterir. Yatırım getirisi istikrarlı bir temele göre hesaplanamaz. Bütçeleme spekülatif hale gelir. Tedarik kararları, toplam değer ve riske dair sağlam bir anlayış yerine eksik veya yanıltıcı maliyet sinyallerine dayanma riski taşır.

This is another expression of the "faster than guardrails" condition. Pricing is being introduced into the market before the standards needed to interpret it have matured. Until cost transparency and normalization develop alongside the technology, financial evaluation will remain unstable and difficult to defend.

Fiyatlandırma uyumsuzluğundan kaynaklanan temel risk koşulları:

- Fiyatlandırma modelleri tedarikçiler arasında, standartlaştırılmış bir karşılaştırma yapısı olmaksızın farklılık göstermektedir
- Maliyet sinyalleri, performans veya doğruluğun tutarlı ölçütlerinden kopuktur
- AI destekli maliyet düşüşüne ilişkin varsayımlar, erken dönem piyasa verileriyle desteklenmemektedir
- Yatırım getirisi hesaplamaları istikrarlı veya karşılaştırılabilir girdilere dayandırılamamaktadır
- Tedarik kararları eksik veya yanlış yorumlanmış fiyatlandırma bilgilerine dayanabilir

Bu Bir Teknoloji Sorunu Değil. Bir Sorumluluk (Liability) Sorunudur

İşaret dili tercümesi düşük riskli bir ortamda işlemez. İletişimin hukuki, tıbbi ve düzenleyici sonuçlar doğurduğu bağlamların içinde yer alır. Doğruluk bir tercih meselesi değildir. Bilgilendirilmiş onam, adil yargılanma hakkı, işyeri uyumluluğu ve federal destekli programlara erişim gibi sonuçlarla doğrudan bağlantılı bir gerekliliktir.

Bu ortamlarda hatalar tarafsız değildir. Tıbbi bir ortamda yanlış yorumlanan bir talimat, tedavi kararlarını değiştirebilir. Hukuki süreçlerde, tanıklığı, kayıt bütünlüğünü veya dava sonuçlarını etkileyebilir. İş yerinde, iletişim erişiminin yetersiz veya etkisiz bulunması halinde engellilik mevzuatı kapsamında risk doğurabilir. Bunlar, insan tercümesiyle zaten var olan ve mesleki standartlar, sertifikasyon yapıları ve hesap verebilirlik mekanizmalarıyla yönetilen kabul görmüş risk koşullarıdır.

AI sistemlerinin devreye girmesi, bu hesap verebilirliğin yapısını, henüz istikrarlı bir alternatifle değiştirmeden dönüştürmektedir. Bir sistem iletişimi ürettiğinde veya aracılık ettiğinde, sorumluluk daha belirsiz hale gelir. Artık soru yalnızca yorumun doğru olup olmadığıyla sınırlı değildir; sistemin nasıl tasarlandığı, hangi verilerle eğitildiği, farklı koşullar altında nasıl performans gösterdiği ve kullanım sırasında sınırlamalarının bilinip bilinmediği veya açıklanıp açıklanmadığı sorularını da kapsar.

Şu anda pazar genelinde bu sorulara tutarlı yanıtlar bulunmamaktadır. Farklı bağlamlarda AI tarafından üretilen işaret dili için kabul edilebilir doğruluk eşiklerini tanımlayan yaygın olarak benimsenmiş bir standart yoktur. Uygulama öncesi denetim veya doğrulama için tek tip bir gereklilik yoktur. Açıklama uygulamaları değişkendir ve bazı durumlarda, son kullanıcıların haklarını veya kararlarını etkileyen bir iletişimde AI'nın dahil olduğunu anlayabilmeleri için yeterince açık olmayabilir.

Bu durum, bilinen bir risk modelinden tanımlanmamış bir modele geçişi beraberinde getirir. Bu sistemleri kullanan kuruluşlar yalnızca bir araç seçmekten değil, aynı zamanda bu değerlendirmeye rehberlik edecek olgun bir çerçeve olmaksızın aracın güvenilirliğini ve sınırlamalarını yorumlamaktan da sorumludur. Düzenlemeye tabi veya yüksek riskli ortamlarda, bu boşluk, uygulamadan sonra kolayca giderilemeyecek bir risk doğurur.

Sorunun temelde teknik olmamasının nedeni budur. Altta yatan teknoloji zamanla gelişmeye devam edecektir. Asıl endişe, bu gelişim sürerken sorumluluğun, doğrulamanın ve hesap verebilirliğin nasıl tanımlandığıdır. Bu unsurlar tutarlı ve uygulanabilir bir şekilde belirlenene kadar, işaret dili tercümesinde AI kullanımı, kuruluşların benimsemeden önce hesaba katması gereken çözülmemiş bir sorumluluk riski taşımaktadır.

Mevcut koşullarda ortaya çıkan temel sorumluluk riskleri:

- Yanlış çıktıya ilişkin sorumluluk; tedarikçiler, uygulayıcılar veya operatörler arasında net biçimde belirlenmemiştir
- Tıbbi veya hukuki ortamlar gibi farklı kullanım senaryoları için standartlaştırılmış doğruluk eşikleri mevcut değildir
- Uygulama öncesi doğrulama ve denetim uygulamaları tutarsız veya tanımsızdır
- Son kullanıcılara AI'nın dahil olduğuna dair açıklama yapılması tek tip biçimde zorunlu tutulmamakta veya uygulanmamaktadır
- Kuruluşlar, sistem güvenilirliğini değerlendirmek için istikrarlı bir çerçeve olmadan risk üstleniyor

Yönetişim Boşluğu Artık Görünür

SLxAI Summit 2026'da ortaya çıkan şey bir inovasyon başarısızlığı değildir. Teknoloji, gelişmekte olan bir alan için beklendiği gibi ilerlemektedir. Sorun, değerlendirme ve

kullanıma sunma süreçlerine rehberlik etmesi gereken yapıların, piyasa zaten hareket ederken hâlâ şekillenmekte olmasıdır.

Bu boşluk, kuruluşlar gösterimleri kararlara dönüştürmeye çalıştığı anda görünür hale gelir. Sistemler gerçek dünya kullanımı için konumlandırılıyor, ancak normalde satın alma, doğrulama ve hesap verebilirliği destekleyecek olan temel koruma mekanizmaları, alıcıların güvenebileceği bir tutarlılık düzeyine henüz ulaşmış değil. Sonuç olarak, kuruluşlardan kuralların hâlâ tanımlanmakta olduğu bir alanda araçları değerlendirmeleri isteniyor.

Birkaç temel unsur hâlâ yeterince gelişmemiş durumda. Farklı AI işaret dili sistemi türlerini net bir şekilde birbirinden ayıran standart bir taksonomi bulunmuyor, bu da sınıflandırmayı en baştan tutarsız hale getiriyor. Doğruluğu, güvenilirliği ve potansiyel zararı değerlendiren bağımsız doğrulama çerçeveleri ortaya çıkmakta olsa da henüz yaygın olarak uygulanmıyor veya zorunlu tutulmuyor. Satın alma kılavuzları, tıbbi, hukuki veya işyeri ortamlarındaki iletişimle ilişkili düzenleyici risklerle tam olarak uyumlu hale getirilmemiştir. Açıklama ve rıza uygulamaları farklılık göstermekte olup, son kullanıcıların kararlarını veya haklarını etkileyen iletişimde AI'nin dahil olduğu durumlarda nasıl bilgilendirildiği konusunda belirsizlik yaratmaktadır.

Bunlar, alanın göz ardı etmesinden dolayı eksik değildir. Alan yeni ve gelişmekte olduğu için eksiktirler. Ancak bu durum, benimseme noktasında bu eksikliklerin yarattığı riski azaltmaz. Bu sistemlerle etkileşime giren kuruluşlar, yönetişimin hâlâ inşa edilmekte olduğu bir alanda faaliyet göstermekte olup, bu da kendi kontrollerini tanımlamada daha büyük bir rol üstlenmelerini gerektirmektedir.

Erken aşama çerçeveler ve risk modelleri şekillenmeye başlasa da, henüz standartlaştırılmış, uygulanabilir veya tutarlı bir koruma sağlayacak şekilde satın alma süreçlerine entegre edilmiş değiller. Bu entegrasyon gerçekleşene kadar, benimseme kararları, tedarikçi iddiaları veya yüzeysel değerlendirmeler yoluyla tam olarak hafifletilemeyecek bir belirsizlik düzeyi taşımaktadır.

Pratik sonuç açıktır. Erken hareket eden kuruluşlar yalnızca yeni bir teknolojiyi benimsemiyorlar. Koruma mekanizmalarının eksik olduğu ve maruziyeti azaltmak için dahili olarak desteklenmesi gereken bir ortamda faaliyet gösteriyorlar.

Yönetişim boşluğunun en görünür olduğu yerler:

- Değerlendirme öncesinde sistem türlerini sınıflandıracak tutarlı bir taksonomi yok
- Doğruluk ve zarar riski için doğrulama çerçeveleri ortaya çıkıyor ancak yaygın olarak uygulanmıyor
- Satın alma standartları, kullanım durumlarının düzenleyici hassasiyetiyle uyumlu değil
- Açıklama ve rıza uygulamaları tedarikçiler ve uygulamalar arasında tutarsız
- Eksik dış yönetişimi telafi etmek için iç kontroller gerekiyor

Bu Durum İş Liderleri İçin Neden Önemli

KOBİ'ler, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar ve kurumsal alıcılar için sonuçlar teorik değil, acil ve operasyoneldir. Erişilebilirlik bağlamlarında AI'nin benimsenmesi genellikle bir uyumluluk geliştirmesi olarak konumlandırılır. Pratikte, tanımlanmış bir yönetişim olmadan, iletişimin zaten düzenlenmiş ve denetlenmiş olduğu alanlara yeni bir maruziyet getirebilir.

İşaret dili yorumlama çevresel bir işlev değildir. Hizmetlere erişimi, işyeri dahil edilmesini ve bazı durumlarda hukuki veya tıbbi sonuçları belirleyen etkileşimlerin içine gömülüdür. Bir kuruluş, yapılandırılmış bir değerlendirme çerçevesi olmadan AI'yi bu katmana dahil ettiğinde, yalnızca yeni bir aracı test etmiyor demektir. Kritik iletişimin nasıl sağlandığını, bu sistemin gerçek koşullar altında nasıl performans gösterdiğine dair tam olarak tanımlanmış bir anlayış olmadan değiştiriyor demektir.

Bu geçiş genellikle sessizce gerçekleşir. Bir sistem kontrollü bir gösterimde etkili görünür ve ardından net bir şekilde tanımlanmış sınırlar, doğrulama kriterleri veya denetim olmadan kullanıma alınır. Zaman içinde, doğruluk ve güvenilirlikle ilgili temel varsayımlar test edilmeden kalırken güvenilirlik artar. Bir hata meydana gelirse, kuruluş, faaliyet gösterdiği ortamın gerektirdiği standartlara karşı tam olarak değerlendirmediği bir sistem için hesap vermek zorunda kalır.

Risk teknik performansla sınırlı değildir. Kuruluşun sistemi seçerken ve uygularken makul özen gösterip göstermediğini kanıtlayıp kanıtlayamayacağına kadar uzanır. Düzenlenmiş bağlamlarda bu ayrım önemlidir. Soru yalnızca iletişimin etkili olup olmadığı değil, aynı zamanda kuruluşun bunu sağlamak için uygun adımları attığını gösterip gösteremeyeceğidir.

Belgelenmiş değerlendirme kriterleri, tanımlanmış kullanım durumu sınırları ve insan denetim protokolleri olmadan AI işaret dili sistemleri kullanan kuruluşlar, yüksek düzeyde güvenilirlik gerektiren işlevlere fiilen tanımsız risk aktarmaktadır. Bu durum, engellilik hukuku, federal fonlama gereklilikleri veya kamu hizmeti yükümlülükleri tarafından yönetilen ortamlarda özellikle önemlidir; burada iletişim hataları uyumluluk incelemesine, fonlama sonuçlarına veya hukuki itiraza yol açabilir.

İş riskinin acil hale geldiği yerler:

- AI, düzenleyici standartlara karşı doğrulama yapılmadan bir uyumluluk geliştirmesi olarak ele alınıyor
- Sistemler, değerlendirme veya kabul için belgelenmiş kriterler olmadan kullanıma alınıyor
- Kullanım durumları, tanımlanmış sınırların ötesine ilk kapsamından daha fazla genişliyor
- İnsan denetimi, açık bir gerekçe olmadan azaltılıyor veya kaldırılıyor
- İletişim hataları meydana gelirse kuruluşlar gerekli özeni gösterdiklerini kanıtlayamıyor

Yakın Vadeli Gerçeklik: Hibrit Sistemler Hâkim Olacak

[Çıkarım] Mevcut teknik yetenek ve gelişmekte olan yönetişimin durumu göz önüne alındığında, tamamen özerk AI yorumlamanın yakın vadede baskın model haline gelmesi olası değildir. Sınırlayıcı faktör yalnızca performans değildir. Yüksek riskli ortamlarda tamamen bağımsız kullanımı desteklemek için gereken tutarlı doğrulama standartlarının, hesap verebilirlik yapılarının ve düzenleyici uyumun yokluğudur.

Pratikte, en uygulanabilir yol hibrit olanıdır. AI sistemleri çeviri, taslak hazırlama veya ön işleme gibi unsurlarda yardımcı olabilirken, insan tercümanlar doğrulama, düzeltme ve iletişimin nihai teslimatından sorumlu kalır. Bu yapı, kuruluşların kanıtlanmamış bir sisteme tam sorumluluk devretmeden verimlilik kazanımlarını keşfetmelerine izin verirken açık bir hesap verebilirlik hattını korur.

Hibrit model aynı zamanda riskin şu anda komşu alanlarda nasıl yönetildiğini de yansıtır. Otomasyon kontrollü bir kapasitede devreye sokulurken, doğruluğun hukuki veya operasyonel sonuçları olan işlevlerde insan denetimi korunur. Bu, kuruluşların çıktının gerekli standartları karşılamadığı durumlarda müdahale etme becerisini korurken sistem performansını gerçek koşullarda değerlendirmelerine olanak tanır.

Uyumluluk açısından bakıldığında, bu yaklaşım mevcut beklentilerle daha yakından uyum sağlar. İnsan katılımı, özellikle engellilik hukuku, düzenlenmiş hizmetler veya kamu hesap verebilirliği gereklilikleri tarafından yönetilen ortamlarda savunulabilir bir kontrol katmanı sağlar. Ayrıca AI'nin nasıl kullanıldığını, sınırlarının nerede belirlendiğini ve kalitenin nasıl korunduğunu belgelemek için bir çerçeve oluşturur.

Bu, yakın vadede AI'yi insan tercümanların yerini alacak bir unsur olarak konumlandırmaz. AI'yi kontrollü bir iş akışı içinde destekleyici bir sistem olarak konumlandırır. Doğruluk kıstasları, doğrulama protokolleri ve hesap verebilirlik standartları olgunlaşana kadar, bu yapıyı korumak, yönetilemeyen risk oluşturmadan gelişmekte olan yetenekleri entegre etmenin en istikrarlı yoludur.

Hibrit modelin en savunulabilir yakın vadeli yaklaşım olmasının nedenleri:

- İnsan denetimi, nihai iletişim çıktısına yönelik hesap verebilirliği korur
- AI, tam operasyonel bağımlılık olmadan gerçek dünya koşullarında değerlendirilebilir
- Risk, tamamen sisteme aktarılmak yerine tanımlanmış bir iş akışı içinde sınırlandırılır
- İnsan kontrol katmanı korunduğunda uyumluluk beklentilerini karşılamak daha kolaydır
- Kuruluşlar sınırları, kullanımı ve doğrulama süreçlerini daha etkili bir şekilde belgeleyebilir

Yönetişim Şu Anda Nasıl Görünmeli

AI işaret dili sistemlerini değerlendiren kuruluşlar, gelecekteki düzenlemeye ertelemeyi ve bunun mevcut belirsizliği çözeceğini varsaymayı göze alamaz. Sistemler, iletişim doğruluğunun hukuki ve operasyonel sonuçlar taşıdığı ortamlarda kullanılmak üzere zaten konumlandırılıyor. Bu bağlamda, dış standartların olgunlaşmasını beklemek tarafsız bir karar değildir. Tanımlanmış kontroller olmadan faaliyet göstermeye yönelik bir karardır.

Savunulabilir bir yaklaşım, yönetişimi sonradan yapılan bir uyumluluk çalışması olarak değil, benimseme sürecinin bir parçası olarak ele almakla başlar. Tedarikten önce, kuruluşların farklı sistem türlerinin nasıl tanımlanıp ayrıştırılacağını belirlemesi

gerekir. Sınıflandırma olmadan değerlendirme kriterleri tutarlı biçimde uygulanamaz ve performansa ilişkin her türlü değerlendirme güvenilmez hale gelir.

Doğruluk, ardından amaçlanan kullanımla ilişkilendirilerek tanımlanmalıdır. Genel bilgilendirme içeriği için kullanılan bir sistem, tıbbi, hukuki veya işyeri uyumluluğu bağlamlarında kullanılan bir sistemle aynı gereksinimleri taşımaz. Belirli kullanım durumlarına bağlı belgelenmiş eşik değerler olmadan performans, hesap verebilirliği destekleyecek şekilde ölçülemez.

İnsan gözetimi, yüksek riskli ortamlarda gerekli bir kontrol olmaya devam eder. Döngüde insan yapısının korunması, doğrulama ve düzeltme için bir mekanizma sağlar ve nihai iletişim için net bir sorumluluk noktası oluşturur. Bu katmanın alternatif bir hesap verebilirlik çerçevesi olmaksızın kaldırılması, yalnızca tedarikçi beyanlarıyla giderilemeyecek bir risk doğurur.

Tedarikçi şeffaflığı bir diğer kritik unsurdur. Kuruluşların, sistemlerin nasıl eğitildiğine, sınırlılıkların nerede bulunduğuna ve performansın bağlamlara göre nasıl değişebileceğine dair görünürlüğe ihtiyacı vardır. Bu bilgi olmadan risk hiçbir kesinlik düzeyinde değerlendirilemez ve sisteme güven spekülatif hale gelir.

Son kullanıcı farkındalığı yapıyı tamamlar. Yapay zekâ, kararları, hakları veya hizmetlere erişimi etkileyen bir iletişimde yer aldığında, bireylerin açık ve tutarlı bir şekilde bilgilendirilmesi gerekir. Bilgilendirme yalnızca etik bir husus değildir. Güvenin sürdürülmesinin ve bireylerin etkileşimin niteliğini anlamasının sağlanmasının bir parçasıdır.

Bu unsurlar ileri düzey bir çerçeve değil, bir temel oluşturur. Kuruluşların savunulabilir bir konumla yapay zekâ işaret dili sistemlerini değerlendirmeye ve devreye almaya başlayabileceği asgari koşulları belirlerler. Bunlar olmadan, benimseme kararları eksik bilgiyle alınır ve ortaya çıkan risk, teknik performansın ötesine geçerek uyumluluk, hesap verebilirlik ve itibar riskine uzanır.

☐ Tedarikten önce bir sistem sınıflandırma süreci oluşturun

☐ Belirli kullanım durumlarına uygun doğruluk eşiklerini tanımlayın ve belgeleyin

☐ Hataların hukuki veya operasyonel sonuçlar doğurduğu bağlamlarda insan gözetimini sürdürün

☐ Tedarikçilerden eğitim verileri, sistem sınırlılıkları ve performans değişkenliği konusunda şeffaflık isteyin

☐ İletişimde yapay zekâ kullanıldığında son kullanıcılara açık ve tutarlı bir bildirim uygulayın

NCG Konumu

İşaret dilinde yapay zekâ bir yetenek sorusu değildir. Bir kontrol sorusudur.

Bir sistem, bir kişi veya kuruluş adına iletişim ürettiği veya aracılık ettiği anda temsil yetkisi kazanır. Bu yetki simgesel değildir. Çıktı artık sistem davranışı olarak değil, onu kullanan kuruluşa atfedilebilir bir iletişim olarak ele alındığından doğrudan hukuki, etik ve operasyonel sonuçlar doğurur.

Yerleşik tercümanlık modellerinde bu yetki, mesleki standartlar, eğitim gereklilikleri ve net hesap verebilirlik hatlarıyla sınırlandırılmıştır. Yapay zekâ sistemlerinde ise bu sınırlar henüz oluşmaktadır. Teknoloji, akıcı ve eksiksiz görünen çıktılar üretebilir; ancak bu çıktının nasıl doğrulandığını, sınırlandırıldığını ve atfedildiğini tanımlayan yapılar henüz tutarlı biçimde yerleşmiş değildir.

Bu durum, devreye alma noktasında bir boşluk yaratır. Kuruluşlar yalnızca bir araç benimsemiyor; iletişim işlevlerinin bir kısmını, davranışı bağlama, girdi kalitesine ve altta yatan verilere göre değişebilen bir sisteme devrediyorlar. Tanımlı kontroller olmadan bu devir, hesap verebilirlik için istikrarlı bir çerçeve olmaksızın gerçekleşir.

Temel risk, teknolojinin var olması değildir. Sistemlerin, sorumlu bir şekilde devreye alınmayı destekleyecek biçimde açıkça tanımlanmadan, sınıflandırılmadan ve yönetilmeden gerçek dünya kullanımına sunulmasıdır. Kontrolsüz yetenek, sistem nasıl pazarlanmış veya sunulmuş olursa olsun, sorumluluğu onu kullanan kuruluşa kaydırır.

Yönetişim olmaksızın erken hareket eden kuruluşlar bir avantaj elde etmiyor. Tam olarak kontrol edemedikleri sonuçlar için hesap verebilirlik noktası haline geliyorlar. İletişimin erişimi, uyumluluğu veya karar alma süreçlerini etkilediği ortamlarda bu risk anında ortaya çıkar ve sonradan geri alınması zordur.

Pazarı Tanımlayacak Boşluk

SLxAI Zirvesi 2026'dan çıkarılacak en önemli ders, yapay zekânın ilerlemiş olması değildir. Bu gidişat zaten beklenen bir şeydir.

Daha net biçimde ortaya çıkan şey, teknolojinin üretebildikleri ile mevcut sistemlerin güvenilir biçimde değerlendirebildiği, doğrulayabildiği ve yönetebildiği şeyler arasındaki boşluktur. Pazar, gösterim, tanıtım ve erken benimsemenin; sınıflandırma, doğruluk, hesap verebilirlik ve bilgilendirme için tutarlı standartların önüne geçtiği bir noktaya yaklaşmaktadır.

Bu boşluk kuramsal değildir. Bugün kararların nasıl alındığını belirlemektedir. Kuruluşlardan, istikrarlı tanımlar olmadan sistemleri değerlendirmeleri, standartlaştırılmış kıyaslamalar olmadan tedarikçileri karşılaştırmaları ve tam gelişmiş hesap verebilirlik yapıları olmadan sorumluluk üstlenmeleri istenmektedir.

Pazarın bir sonraki aşaması tam da burada şekillenecektir. En gelişmiş çıktıyı üretebilen değil, onu değerlendirmek ve devreye almak için en savunulabilir çerçeveleri oluşturabilen belirleyici olacaktır.

> **TİPS**
>
> Know something about a sign language AI system that the public should know? Send it to tips@novaracg.com. Every tip is read by me and kept confidential. If you work in the UK, writing to us is not by itself a protected disclosure under the Public Interest Disclosure Act 1998, so before you share employer information, check your options with Protect (protect-advice.org.uk), the free whistleblowing advice line.

> **SUPPORT NCG**
>
> NCG does this work without vendor money, so our findings stay ours. If it has been useful to you, you can support NCG's independent work here. NCG is a for-profit company, not a charity. Contributions are not tax-deductible and buy no service or influence.

Nasıl alıntılanır

Grizzle, H. M. (2026, April 28). İşaret Dili Yapay Zekası, Koruyucu Önlemlerinden Daha Hızlı İlerliyor. Novara Consulting Group. https://www.novaracg.com/tr/2026/04/28/sign-language-ai-is-moving-faster-than-its-guardrails/